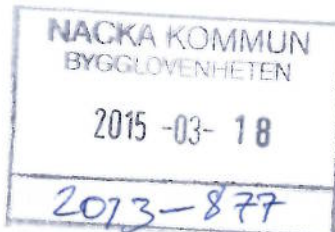

HANS ÖRNHALL
ARKITEKT SAR/MSA

2013-09-23
UTLÅTANDE
TILLGÄNGLIGHET

Frank Projektpartner AB
Erik Wistrand
Sankt Göransgatan 63
112 38 STOCKHOLM

Användning som förskola, Vikdalens Barn, Sicklaön 380:6, Nacka

- Uppdrag:** Att som sakkunnig i tillgänglighetsfrågor ge synpunkter på ovanstående förskola. Förskolan är inrymd i ett befintligt enbostadshus i två våningar. Lokalerna har använts för förskola ett tjugotal år. Granskningen grundar sig på uppmättningsritningar samt besök på platsen. Detaljplanen för området har ändrats för att tillåta användning av fastigheten som förskola.
- Regler:** De generella kraven på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt plan- och bygglagen, PBL och plan- och byggförordningen, PBF gäller. Sedan den 1 juli 1995 kan även byggnadens förutsättningar ligga till grund för modifieringar av kraven i den mån åtgärden klassificeras som ändring av byggnad. Tillämpningsbestämmelser av generell art finns i Boverkets Byggregler, BBR 2012. BBR med sina avsnitt om ändring av byggnader behandlar endast i viss utsträckning lokaler eller delar av lokaler som allmänheten äger tillträde till och utgör arbets- eller skollokaler utan mera allmänna utrymmen som kommunikationsutrymmen, toaletter och generella funktionskrav.

Inledningsvis vill jag även ge några generella synpunkter på tillgänglighet hos förskolor för såväl barn som personal och speciellt sådana med flera våningsplan. Under en föregående mandatperiod satt jag i en stadsdelsnämnd i Nacka och sysslade mest med förskolefrågor. Helt klart var att barn med större funktionshinder fordrade särskilt utbildad personal förutom fler anställda och större rymlighet. Detta innebär att barn med funktionshinder med förtur hänvisades till förskolor med sådana resurser. Ytterligare en aspekt som betonades var att personalen normalt måste ha en god rörlighet ur säkerhets- och utrymningssynpunkt. Även vid tillfälligt handikapp hos en anställd behövs vanligtvis personalförstärkning.

Angöring och parkering

Angöringsavståndet med bil från stickgatan från Vikdalsvägen är ca 20 m men utgörs av en backe med steg för att överbrygga den befintliga nivåskillnaden på ca 1,5 m till byggnaden vars entrédörr nås med en entrétrappa. Bilväg med vändytor fram till byggnaden kan inte anordnas utan att väsentligt inkräkta på den soliga delen av tomten. Parkeringsplats för personal med handikappfordon kan vid behov reserveras på Vikdalsvägen (men är enligt ovan

med hänsyn till kraven på rörlighet hos personalen knappast nödvändig). För besökare med parkeringstillstånd för handikappfordon finns goda parkeringsmöjligheter eftersom stoppförbud inte gäller på Vikdalsvägen.

Rumsutformning

Rumsutformningen är med lämplig inredning och möblering användbar för barn, personal och besökare med god rörlighet och som kan gå i trappor. Toaletter finns, varav en är tillgänglig direkt utifrån i byggnadens tidigare garage med entré direkt utifrån och som även kan användas när förskolan har ett större antal besökare exempelvis vid skolavlutning och denna sker utomhus.

Sammanfattning

Genom att markanvändningen nu ändrats i detaljplanen och tillåter användning som förskola är användningen inte planstridig utan byggnadens förutsättningar för användningen bör vara vägledande. Exempelvis kan den nyanserade möjlighet till avvikelser från föreskrifterna i BBR 2012, som anges i avsnitt 1:21 kunna tolkas så att byggnaden även bör kunna godtas ur utformningssynpunkt för användning som förskola. Erfarenheterna och uppskattningen av den användning som pågått i ett tjugotal år belyser detta. Motivet är även att kommunen har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och alltid kan tillgodose specifika behov i mera lämpligt utformade förskolor. Det förefaller varken rimligt eller motiverat att utföra åtgärder såsom installation av hiss etc med hänsyn till byggnadens storlek, byggnadssätt, topografisk placering och kostnaderna för sådana åtgärder.

Hans Örnhall (certifierad sakkunnig enligt BFS 2009:11 – TIL 1, Swedcert nr 3014)